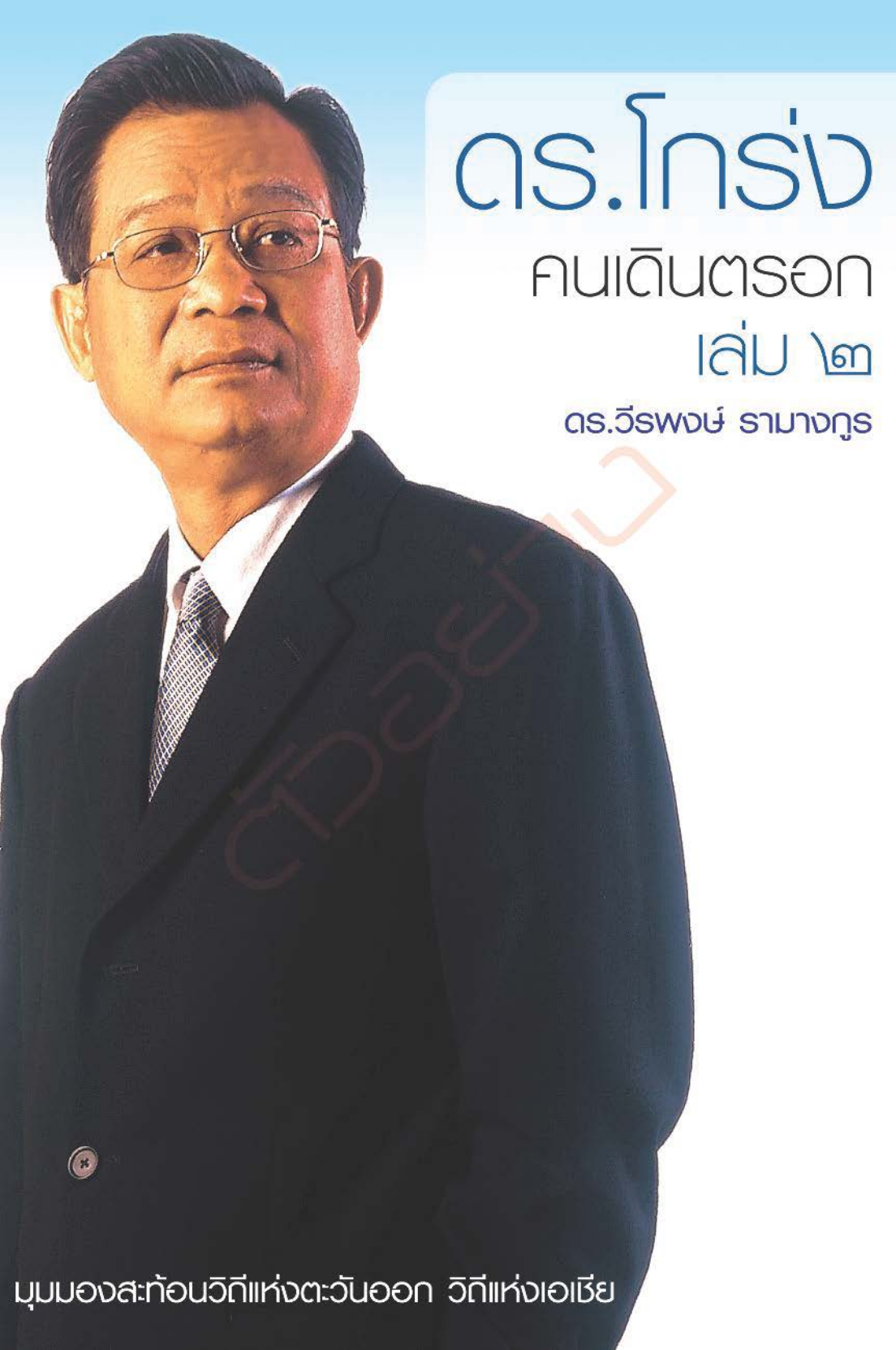

ดร.โกร่ง

คนเดินตรอก

เล่ม ๒

ดร.วีรพงษ์ รามางกูร

มุมมองสะท้อนวิถีแห่งตะวันออก วิถีแห่งเอเชีย

ชุดบุคคล

ดร.ไกรังคนเดินตรอก (เล่ม ๒) • ดร.วีรพงษ์ รามางกูร

พิมพ์รวมเล่มครั้งแรก : สำนักพิมพ์มติชน สิงหาคม ๒๕๕๕

ราคา ๑๔๖ บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

ดร.วีรพงษ์ รามางกูร.

ดร.ไกรัง คนเดินตรอก (เล่ม ๒). กรุงเทพฯ

: มติชน, ๒๕๕๕.

๒๓๙ หน้า : ภาพประกอบ.

1. เศรษฐกิจ-บทความ-รวมเรื่อง I. ชื่อเรื่อง

330.9593

ISBN 974 - 322 - 711 - 3

บรรณาธิการ : ประยงค์ คงเมือง

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : กิตติวรรณ เท่งวิเศษ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : พัลลภ สามสี

พิสูจน์อักษร : เมตตา จันทร์หอม

คอมพิวเตอร์กราฟิก : มรรยา อ่อนน้อม

ออกแบบปก : น้ำผึ้งเดือนห้า

ศิลปกรรม : จิราพร รอดมา

สำนักพิมพ์มติชน

บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนามาต ประชานิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๑๓๓๕ โทรสาร ๕๔๙-๕๔๑๘ • จัดจำหน่ายโดย บริษัทงานตี จำกัด (ไม่เครื่องหมาย) ๑๒ ถนนเทศบาลนามาต ประชานิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๓๓๐๕, ๓๓๐๖ โทรสาร ๕๔๐-๐๕๕๘ • แม่พิมพ์สี-ขาวดำ กองพิมพ์ดี บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนามาต ประชานิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๒๔๐๐-๒๔๐๒ • พิมพ์ที่ บริษัทพิชเชศ พรินต์ติ้ง เซ็นเตอร์ จำกัด ๔๐/๑ ถนนเทศบาลนามาต ประชานิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๙๕๔-๓๙๗๑-๘ โทรสาร ๙๕๔-๓๙๘๐ • นายไพโรจน์ สายคุ้ม ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

• www.matchonbook.com

สารบัญ

เสมือนคำนำสำนักพิมพ์	๗
ตัวตอนที่แท้จริง	๑๐
คำนำผู้เขียน	๑๓
๑. พยากรณ์เศรษฐกิจ	๑๗
๑. เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาหลัง	๑๙
๒. โด้มือดีส์และเอสแอนด์พี	๒๘
๒. วิจัยนโยบายเศรษฐกิจมหภาค	๓๕
๑. การขาดสมดุลอีกทีหนึ่ง	๓๗
๒. การตั้งรับสถานการณ์เศรษฐกิจ	๔๓
๓. ความคิดเรื่องภาษีอากร	๕๐
๔. ภาษีอากรกับวัฏจักรเศรษฐกิจ	๕๗
๕. นโยบายรักษาทุนสำรองระหว่างประเทศ	๖๔
๖. มันก็เป็นอย่างนั้น	๗๒
๗. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ	๘๐
๓. วิพากษ์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ	๘๗
๑. กลุ่มประเทศจี-๘ กับประเทศกำลังพัฒนา	๘๙
๒. ความเห็นของมัลเดลล์	๙๕
๓. รางวัลโนเบลทางเศรษฐศาสตร์ ปี ๒๐๐๑	๑๐๓

๔. บทเรียนอันเจ็บปวดจากอาร์เจนตินา	๑๑๑
๕. เศรษฐกิจอเมริกาต่างกับของเราและชาวโลกอย่างไร	๑๑๙
๖. การประชุมเวทีโบอาวเพื่อเอเชียครั้งที่หนึ่ง	๑๒๘
๔. ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการของรัฐ	๑๓๕
๑. โควตาการส่งออกเสื้อผ้า	๑๓๗
๒. บริษัทปูยแห่งชาติ	๑๔๓
๓. การเกษตรกับการส่งออก	๑๕๐
๔. ระบบอ้อยและน้ำตาล	๑๕๗
๕. ทักษะทางสังคม	๑๖๕
๑. ชุมทรัพย์ที่ถ้ำลิเจีย	๑๖๗
๒. ประเทศไทยกับสื่อมวลชนเทศ	๑๗๓
๓. หนังสือพิมพ์ : สุฉันทน์ที่ ๔ ของอังกฤษ	๑๗๙
๔. การเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิรูปองค์กร	๑๘๘
๖. ปกิณกะคดี	๑๙๗
๑. ประวัติศาสตร์ไทยกับประวัติศาสตร์ประเทศเพื่อนบ้าน	๑๙๙
๒. ไปไหว้พระเขี้ยวแก้วที่ลังกา	๒๐๕
๓. ไปเมืองมหานาคาถาวยเจดีย์แก้ว	
หุ้มทองฝังเพชรและพลอย	๒๑๓
๔. ไปเปิดเที่ยวบินปฐมฤกษ์ที่เมืองเจิงตู	๒๒๑
๕. งานตลาดการท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่กรุงเบอร์ลิน	๒๒๘
๖. เรื่องของลิ้วม	๒๓๔

เสมือนคำแนะนำพ.

นับแต่เกิดวิกฤตพองสบู่
แตกกลางปี ๒๕๔๐ ต้องลดค่า
เงินบาทอย่างเฉียบพลัน ต้องรับ
เงื่อนไขและการบงการของกองทุน
การเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็ม
เอฟ) อย่างเชื่อง ๆ ต้องประมุล
ขายทรัพย์สินของสถาบันการเงิน
ให้กับต่างชาติราคาถูก ๆ

คนไทยก็ได้สำนึกว่า ประ-

เทคโนโลยีขาดแคลนนักคิด ขาดแคลนปัญญาชนพันธุ์ไทยแท้เสียจริง ๆ

ที่เห็นกันตามหน้าหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ ส่วนใหญ่เป็นเพียง “นักคอมเมนต์” ที่ให้ความเห็นหรือแสดงความรู้สึกได้แทบทุกเรื่องวันต่อวัน และที่เห็นกันตามห้องบรรยาย ห้องอบรมล้นมณฑานานมากก็เป็นเพียง “นักแปล” ที่อ่านตำราฝรั่ง อ่านบทความนักวิชาการต่างประเทศ แล้วนำมาเล่าต่อด้วยความเคารพศรัทธา

แต่ “ดร.โกร่ง” หรือ ดร.วีรพงษ์ รามางกูร เป็นข้อยกเว้นที่เห็นเด่นชัดที่สุดคนหนึ่ง

ในหนังสือ *คนเดินตรอก ๒* เล่มนี้เป็นการรวมบทความของ ดร.วีรพงษ์ด้านต่าง ๆ ที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจมาคัดสรรไว้เป็นหมวดหมู่สะดวกต่อการอ่าน มีทั้งด้านพยากรณ์เศรษฐกิจ เศรษฐกิจระหว่างประเทศ นโยบายมหภาค มาตรการของรัฐ ทิศทางสังคม และสารคดีท่องเที่ยว นั่น นอกจากอรรถรสภาษาสำนวนที่อ่านง่ายลื่นไหลทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องเข้าใจง่ายสไตล์ ดร.โกร่งแล้ว

แก่นสาระที่น่าเสนอเปี่ยมด้วยน้ำหนักรากฐานหลักฐานทางวิชาการ ประการสำคัญยิ่งกว่าคือเป็นความคิดเห็นที่วิเคราะห์สังเคราะห์ขึ้นจากเนื้อดินของประเทศไทย บนผลประโยชน์ของคนไทยส่วนใหญ่ และมองเศรษฐกิจโลกจากมุมมองของประเทศไทยและประเทศด้อยพัฒนา

ที่ทำหายและสวนกระแสมากที่สุดซึ่งกำลังจะได้รับการพิสูจน์ในขณะนี้คือ การพยากรณ์แนวโน้มเศรษฐกิจโลกว่าอเมริกาอยู่ในภาวะขาลง เงินทุนจะไหลจากที่ให้ผลตอบแทนต่ำไปยังที่ให้ผลตอบแทนสูง เงินทุนตลาดโลกจะไหลสู่เอเชีย เศรษฐกิจเอเชียรวมทั้งประเทศไทยจะฟื้นตัว ไม่ใช่ทรุดตัวตามเศรษฐกิจสหรัฐอย่างที่ส่วนใหญ่เชื่อกัน

การชี้ให้เห็นเบื้องหน้าเบื้องหลังของการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจของประเทศมหาอำนาจ วิเคราะห์ให้เห็นไส้ในระบบเศรษฐกิจทุนนิยมโลกที่บริหารโดยนักการเงินตราชาติใหญ่ อ่านเรื่องนี้แล้ว “ถึงบางอ้อ” ว่าทำไมประเทศด้อยพัฒนาจึงถูกผลักดันให้เปิดเสรีทางการเงินอย่างเร่งด่วน

เหตุใดไทยจึงถูกนักค้าเงินเก็งกำไร และพอเห็นอนาคตราง ๆ ว่ายามเศรษฐกิจมหานาจเฟื่องฟูจะหนุนนโยบายค่าเสรี ต่อไปนี้เมื่อเศรษฐกิจมหานาจตกต่ำเขาจะหนุนนโยบายการค้าอย่างเป็นธรรม มีเบื้องหลังทางผลประโยชน์อย่างไร

เกี่ยวกับนโยบายมหภาค การเน้นการรักษาและเพิ่มพูนทุนสำรองแม้แรก ๆ ฟังดูเหมือนจะอนุรักษ์ไปหน่อย นโยบายอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมแม้ถูกนายแบงก์พันทางและนักวิชาการกลายพันธุ์ “คอมเมนต์” กันอึงมี แต่ถึงปลายปี ๒๕๔๕ แนวคิดนี้ไม่เป็นที่สงสัยต่อไปอีก เพราะสถานะเงินทุนสำรองของประเทศ หรือค่าเงินบาทในปัจจุบันยืนยันความถูกต้องของแนวคิดนี้เป็นอย่างดี

นอกจากทัศนะทางเศรษฐกิจศาสตร์ที่เป็นอาชีพลึกของ ดร.วีรพงษ์แล้ว ทัศนะด้านอื่น ๆ อาทิ ประเทศไทยกับล้อมวลชนเทศ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเหตุใดสื่อเทศมองไทยแบบนั้น และทำไมสื่อไทยถึงตามแท่นำเอาความเห็นของสื่อเทศมาประโคมเสียใหญ่โต ก็เป็นบทความที่ไม่อาจผ่านเลยเป็นอันขาด

ยังมีบทความที่สามารถเรียกได้ว่าเป็นสารคดีท่องเที่ยวสนุก ๆ ที่เก็บเกี่ยวประสบการณ์ระหว่างที่ดวงชะตาหักเหไปเป็นหัวหน้าฝูงนกประธานการบินไทยอีกหลายบท

คนเดินตรอก ๒ จึงเป็นผลึกความคิดจากความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์จากการปฏิบัติยาวนานของ ดร.วีรพงษ์ที่นำมาอธิบายปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจของโลกและของไทยในปัจจุบันได้อย่างลึกซึ้ง แ่งมุมมองทางสังคม ประวัติศาสตร์ และการเดินทาง ที่มีสาระและมีอารมณ์ขันแบบไทย ๆ ปนมอญปนลาว

จะอ่านเอาเรื่องก็ได้เรื่อง จะอ่านเอาสนุกก็ได้ฮา

บริสุทธิ์ กาสินพิลา

ตัวตนที่แท้จริง

ดัดจริตอ้างฝรั่งตาน้ำข้าว
ก้นดี้นัก ขอบ้าง

ซอมเมอร์ เซ็ท มอห์ม
นักเขียนผู้ยิ่งใหญ่ชาวอังกฤษเคย
บอกว่า

...หมอรักษาโรคได้เป็น
บางโรค แต่คนเขียนหนังสือ
รักษาได้ทุกโรคถ้าไม่สิ้นเพียร...
หรืออะไรทำนองนี้

พชกิน กวีเอกชาวรัสเซียก็นำน้อยไปหรือ เล่นเอาติดตุ้ แต่ตัว
กระเจิง

...ผู้ชายไม่สามารถรักผู้หญิงหมดทั้งโลกได้ แต่สักก็ไม่ควรสิ้น
เพียร...

จะเอาคำพูดไหนใช้กับคุณพีโกรง หรือ ดร.วีรพงษ์ รามางกูร
ก่อนดี

โกรงต้องกับมอหัม

คุณพีโกรงของผมเป็นคนเก่งใคร ๆ ก็รู้ ทุกรัฐบาลอยากได้ไป
ร่วมงาน จะอยู่ตำแหน่งไหน สถานะไหน ก็เหมือนผงซักฟอกกล่องน้อย
ที่ช่วยเข้าไปชำระคราบความแค้นแห่งอำนาจและผลประโยชน์ให้เขา

สรุปโดยสังเขปก็คือ ร่วมกับ ดร.โกรงแล้วสะอาดขึ้นมาหน่อย

ความรู้ทางรัฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และศาสตร์
ทั้งหลายทั้งปวงของคุณพีโกรง ท่านรู้ลึก รู้จริง รู้กว้าง และรู้สนุก พร-
สวรค์ชนิดเช่นนี้เป็นของหายาก

เกิดและมีกับคนที่หายาก ก็ยิ่งยากยิ่ง

แต่ไม่ยากสำหรับ ดร.โกรง

ในฐานะพี่เพื่อนน้องที่ไม่เคยมีเรื่องทู่จริตต่อกันเลยแม้แต่บาท
เดียว ข้ายังถือคติโดยไม่ต้องประกาศร่วมกันอีกว่า กินตามน้ำก็ผิด เงิน
สุจริตยังใช้ไม่ทัน ดร.โกรงก็เป็นคนมีความสุข ใครที่มีมาตรฐานชีวิต
ใกล้เคียงกัน ได้คบหาก็อพลอยสุขไปด้วย เช่นผมซึ่งเป็นเพื่อนรุ่นน้อง
เป็นต้น

หากในความสุขนั้นมีความเป็นห่วง

คุณพีโกรงย่อมรักษาสถานะของตัวเองได้อย่างไม่ต้องสงสัย แต่
สถานะแวดล้อมอันว่าด้วยคน ทรัพย์สิน สิ่งของ คติและวัตรปฏิบัติ กิน
ตามน้ำก็ผิด เงินสุจริตก็ยังไม่ทันนั้นมีเหลืออยู่ก็คนในสังคมไทย?

คุณพีโกรงเอาความรู้เป็นศาสตราออกรบไปเรื่อย ตะบันเป็นตั้งแต่

รองนายกรัฐมนตรี ลงมาถึงตำแหน่งสำคัญในรัฐวิสาหกิจที่มีปัญหา วจน
ลืมนึกว่าเคราะห์กรรมตนเองอยู่ตรงไหน

ประการหนึ่ง ความสุจริตกับงานใหญ่ที่มีปัญหาคือเคราะห์กรรม
จะเป็นโชคหรือลาภจากนรกก็กับความสุจริต

ประการหนึ่ง ไม่มีคนใช้และใช้คนไม่เป็น เรียกว่าหามิตรร่วมรบ
ศพร่วมหลุมในขณะออกรบไม่มี หรือไม่ก็ถูกหลอกให้รบ

อีกประการหนึ่ง คุณพีไกรังปกรองคนไม่เป็น

การออกงานหรือการรบของคุณพีไกรังแต่ละครั้ง พี่เพื่อนน้องที่
รักกันจริงจึงท้วงทอาทอย่างยั้ง อยากเห็นสังคมไทยใช้คนถูกกับงาน
เหมาะกับวิชาความรู้ ต้องด้วยนิสัยสันดานและความเป็นจริง

เครื่องมือชิ้นจึงมีมติไปกราบไหว้อ้อนวอนให้คุณพีไกรังมาเขียน
หนังสือ

อย่าเผลอบอกใครนะครับ ข้อเขียนทุกชิ้น หนังสือทุกเล่มของ
ดร.วีรพงษ์ รามางกูร ดีกว่าที่คิด

และคนเขียนหนังสืออย่างคุณพีไกรังรักษาทุกโรคในโลกได้ถ้าไม่
สิ้นเพียร

ขอบใจ มอห์หม

ขอบคุณคุณพีไกรัง ที่ค้นพบตัวตนที่แท้จริงบ้างแล้วในช่วงมัชฌิม
วัยปลาย

ส่วนถ้อยคำของพุชกิน

ขอเป็นหนี้ไว้ก่อนว่าจะใช้กับใครดี ระหว่างผู้เขียนหนังสือเล่มนี้กับ
ผู้เขียนคำเสนอแนะเลอะ ๆ อีกรอบนี้

ขรรค์ชัย บุนปาน

คำนำผู้เขียน

หนังสือรวบรวมบทความ
ในคอลัมน์ “คนเดินตรอก” เล่มนี้
เป็นเล่มที่สองต่อจากเล่มแรก
ที่ได้พิมพ์ไปแล้ว

เล่มแรกที่ทางสำนักพิมพ์
มติชนพิมพ์ออกไป ก็ได้รับราย
งานกลับมาว่าได้รับการต้อนรับ
จากผู้อ่านเป็นอย่างดี จนต้อง
พิมพ์หลายครั้ง

ในปีที่ผ่านมา มีเหตุการณ์เกิดขึ้นหลายอย่างในประเทศของเรา
และตัวของผมเอง

เรื่องหลายเรื่องจึงออกนอกทางไปบ้าง ก็อย่างที่เคยบอกแล้วว่า
เรื่องที่น่ามาเขียนอาจจะเป็นเรื่องอะไรก็ได้ มีสาระบ้าง ไม่มีสาระบ้างก็ได้

ขอย้ำอีกทีว่าเรื่องที่เขียนอย่าถือว่าเป็นบทความวิชาการ แต่เป็น
เรื่องที่ผู้เขียนเขียนไปจากความคิดบ้าง จากความเห็นบ้าง โดยไม่ได้มี
การค้นคว้าวิจัย เมื่อถึงเวลาจะต้องส่งต้นฉบับ ก็ลุกขึ้นจับปากกาขึ้น
เขียน อาจจะถูกอาจจะผิดก็ได้ ท่านผู้อ่านต้องพิจารณาเอาเอง

ตอนนี้ก็ยังเขียนเพื่อลงตีพิมพ์ใน *ประชาชาติธุรกิจ* ต่อไปเรื่อย ๆ
จนกว่าจะเบื่อกันไปข้างระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน

ขอขอบคุณ คุณขรรค์ชัย บุนปาน ที่กรุณาเขียนคำนำให้อีกใน
เล่มนี้

ขอขอบคุณ คุณพัลลภ สามสี ที่กรุณาเป็นธุระจัดการเรื่องต้น
ฉบับ งานศิลป์ ภูหน้าปก จนสำเร็จลุล่วง สวยงามอย่างที่เห็น

วีรพงษ์ รามางกูร

๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

ดร.โกร่งคนเดินตรอก

(เล่ม ๒)

๑

พยากรณ์เศรษฐกิจ